

Naše noviny

Bílá Lhota • Červená Lhota • Hrabí • Hradečná • Měník • Pateřín • Řimice

PODZIM - ZIMA 2023 • ROČNÍK 19 • ČÍSLO 77 • VYDÁVÁ OBEC BÍLÁ LHOTA • E-MAIL: OBEC@BILALHOTA.CZ

Periodický tisk obce Bílá Lhota

13. listopadu

Čtvrtletník

za období 1. 7. 2023 – 31. 12. 2023

Fuglíček Lubomír – Bílá Lhota
Olšovská Ludmila – Červená Lhota
Olšovský Bedřich – Červená Lhota
Lang Erich – Červená Lhota
Žváček Jiří – Řimice
Folgnerová Anna – Řimice
Matherová Eva – Bílá Lhota
Štencl Karel – Bílá Lhota
Vlček Roman – Řimice
Vlčková Eva – Řimice
Zapletalová Cecílie – Řimice
Mutlová Ludmila – Řimice
Surynek František – Červená Lhota
Alšová Helena – Řimice

Vychodilová Marie – Červená Lhota
Plháková Květoslava – Hrabí
Strnadová Anna – Pateřín
Novotný Josef – Bílá Lhota
Stračík František – Červená Lhota
Zubrej Pavel – Červená Lhota
Kohoutek František – Hrabí
Weber Jiří – Hradečná
Hepil Leopold – Měník
Čepová Marie – Řimice
Helekalová Drahomíra – Řimice
Malůrková Ludmila – Červená Lhota
Kanászová Stanislava – Hradečná
Dostálová Eliška – Řimice

Jubilantům ze srdce gratulujeme a přejeme hodně zdraví pohody a optimismu do dalších let.

Vítání nových občánků

Dne 18. 6. 2023 se uskutečnilo vítání nových občánků. Starosta Jan Balcárek jménem obce přivítal nové občánky obce a popřál jak dětem, tak jejich rodičům šťastný a spokojený život plný lásky, úcty, tolerance a vzájemného pochopení. Rodiče pro děti obdrželi malý dárek. Slavnostní přivítání zpestřily děti MŠ Bílá Lhota, které vystoupily s pásmem krásných písní a básní, za což jim touto cestou děkujeme.

Mezi občánky byli přivítáni:

Vaněk Bronislav
Kováčiková Pavla
Rozsival Matěj
Procházka Dominika
Pospíšil Vojtěch

VÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ,

zase nám nastává vánoční čas a Vánoce jsou tím, co v nás vzbuzuje příjemné pocity a krásné vzpomínky na kouzelný čas těchto svátků. Právě tento vánoční čas v nás lídech probouzí ty lepší stránky a proto se více než kdy jindy snažíme být k sobě přátelštější, milí, ohleduplní a i víc nasloucháme jeden druhému.

Naši nejmenší se již jistě nedokážou dočkat vánočního stromku a dárků. Ti starší se těší nato, že bude rodina opět spolu a všichni prožijeme krásné chvíle.

Ne všichni se ale v tomto čase mohou těšit na klid a pokoj vánočních svátků. Vzpomeňme na lidi, kteří se ocitli ve válkou zasažených územích a popřejme jim, ať alespoň vánoční svátky mohou prožít v klidu, pohodě a vzájemném porozumění.

Vám, vážení spoluobčané, bych chtěl popřát za sebe i všechny pracovníky obecního úřadu krásné vánoční svátky plné radosti, lásky, štěstí a božího požehnání a do přicházejícího nového roku hlavně hodně zdraví, lásky, vzájemného pochopení a osobních i pracovních úspěchů.

Jan Balcárek,
starosta obce

PLESOVÁ SEZÓNA

- 13. 1. 2024 – Myslivecký ples
- 3. 2. 2024 – Společný ples OÚ a Sokol Bílá Lhota
- 3. 3. 2024 – Ples ZŠ
- 9. 3. 2024 – Dětský maškarní ples

OZNÁMENÍ OBCE BÍLÁ LHOTA

- Hotovostní platby bude OÚ Bílá Lhota přijímat naposledy ve středu 20. 12. 2023.
- Poplatky v roce 2024 budeme hotovostně přijímat až od 22. 1. 2024.
- OÚ v Bílé Lhotě bude z důvodu čerpání dovolené **od 27. 12. 2023 do 29. 12. 2023 UZAVŘEN.**

Děkujeme za pochopení.

Pošta Partner BÍLÁ LHOTA

Dne 27. 12. 2023 a 29. 12. 2023

bude Pošta partner Bílá Lhota **UZAVŘENA.**

Dne 28. 12. 2023 bude Pošta Partner

OTEVŘENA v době 8.00 – 11.00 hod.

ZŠ BÍLÁ LHOTA NA ZAČÁTKU ŠKOLNÍHO ROKU 2023/2024

Na slavnostní zahájení letošního školního roku opět jsme se 4. září opět sešli v kulturním domě v Bílé Lhotě. Tam jsme společně s panem starostou, pedagogy a žáky školy přivítali 22 nových prvňáčků a vstoupili tak do dalšího školního roku. Také letos máme I. třídu velmi pěkně zaplněnou a počet žáků ve škole nám vzrostl již na 161 žáků, se kterými jsme se po prázdninách zase rádi setkali. Prvňáčci po přivítání ve kulturním domě pak odešli s rodiči a svou třídní učitelkou do školy, kde se dověděli vše podstatné k docházce. Zároveň si již ve svých nových aktovkách odnesli různé pomůcky a dárky. Doufáme, že se jim bude u nás líbit a společně překonáme nástrahy školních povinností, ale zároveň

si uijeme spoustu krásných chvil při společné práci i zábavě.

Během prázdnin díky našemu zřizovateli proběhla úprava parkovací plochy ve dvoře školy a zároveň jsme zpřístupnili vchod do školy pro žáky přes zahradu. Vyhnete se tedy příchodu dětí mezi přijíždějícími auty a po měsíci fungování považujeme tento krok za velmi přínosný z hlediska bezpečnosti.

Takže nyní již s úsměvem a chutí do zbývajících měsíců školního roku.

Za ZŠ Bílá Lhota

Mgr. Radek Pospíšil, ředitel školy

Ve školním roce 2023/2024 se bude předškolního vzdělávání v naší mateřské škole účastnit celkem 69 dětí (celková kapacita 70 dětí). Školní rok jsme zahájili 1. 9. běžným provozem od 6.15 do 16.15 hodin ve všech třídách.

Celkem 30 chlapců a 39 dívek je rozděleno do tří tříd, které jsou věcně, materiálně i personálně vybavené v souladu s vývojovými potřebami dětí. V první třídě, kde jsou umístěny dvou-tříleté děti, je zapsáno 21 dětí, ve druhé třídě pro tří-čtyřleté je 23 dětí a ve třetí třídě čtyř-šestiletých je 25 dětí. Třem dětem poskytujeme podpůrná opatření 3. stupně, z tohoto důvodu máme dvě asistentky pedagoga.

Počty dětí podle věku:

evidence se vykazuje k datu 1. 9., tzn. že pokud hovoříme o dvouletých dětech, tak to jsou ty děti, které v průběhu daného školního roku budou mít 3 roky atd...

věk od 2 let celkem 8 dětí / z toho 4 dívky

věk od 3 let celkem 19 dětí / z toho 12 dívek

věk od 4 let celkem 21 dětí / z toho 12 dívek

věk od 5 let celkem 19 dětí / z toho 10 dívek – povinné předškolní vzdělávání

věk od 6 let celkem 2 děti / z toho 1 dívka – povinné předškolní vzdělávání z důvodu odkladu povinné školní docházky

Děti učí 6 plně odborně kvalifikovaných učitelek, pět z nich jsou zároveň logopedickými asistentkami. Jak bylo výše uvedeno, máme ve dvou třídách k dispozici asistentku pedagoga pro práci

v rámci inkluze. Další zaměstnanci jsou provozní – domovnice, vedoucí ŠJ, 3 kuchařky, 1 uklízečka, která částečně vykonává pracovní povinnosti spojené s osobní asistencí u nejmenších dětí (chůva). Počty dětí podle místa trvalého bydliště, které rodiče uvádí v dokumentech o dítěti:

Školní obvod Obce Bílá Lhota 43 dětí

obvod Obce Měrotín 2 děti obvod Obce Bouzov 10 dětí

obvod Obce Mladeč 6 dětí ostatní obce 8 dětí

Zápis nových dětí proběhl v květnu 2023, bylo přijato 23 dětí, které postupně v tomto školním roce nastoupí k předškolnímu vzdělávání. Naprostá většina dětí bude pokračovat v základním vzdělávání ve zdejší základní škole.

Ve školní jídelně se stravují děti MŠ a žáci ZŠ, poskytujeme závodní stravování všem zaměstnancům MŠ a vaříme pro cizí strážníky. Cena stravy včetně pitného režimu pro děti je dána podle věkových normativů a u MŠ také délkou denního pobytu, cena kompletního oběda pro dospělé cizí strážníky je 82 Kč. Denně se uvaří průměrně kolem 260 obědů, provozní možnosti školní kuchyně jsou dlouhé roky na maximu. Na našich internetových stránkách naleznete všechny informace o mateřské škole i fotografie ze života ve školce – www.msbilalhota.cz

Do konce kalendářního roku organizujeme divadelní představení nebo vzdělávací programy pro děti, v adventním čase ve spolupráci s dobrovolníky mikulášskou nadílku a před Vánocemi vánoční nadílku. Děti ze III. třídy vystoupí několikrát v roce dle potřeby s krátkým programem při akci zřizovatele Vítání občánků a na akci Rozsvícení vánočního stromu v KD Bílá Lhota.

Zpracovala V. Spurná

SVOZ ODPADU 2024

KOMUNÁLNÍ ODPAD:

8. ledna
22. ledna
5. února
19. února
4. března
29. března (za 1.4.2024)
15. dubna
29. dubna
13. května
27. května
10. června
24. června
8. července

22. července
5. srpna
19. srpna
2. září
16. září
30. září
14. října
25. října (za 28.10.2024)
11. listopadu
25. listopadu
9. prosince
20. prosince (za 23.12.2024)

PLASTY:

22. ledna
19. února
18. března
15. dubna
13. května
10. června

8. července
5. srpna
2. září
30. září
29. října
25. listopadu
23. prosince

PAPÍR:

14 denní svoz, vždy v sudé týdny. Obvykle ve středu.

NEBEZPEČNÝ ODPAD:

27. dubna

7. září

BIO ODPAD:

8. dubna
22. dubna
6. května
20. května
3. června
17. června
1. července
15. července
29. července

12. srpna
26. srpna
9. září
23. září
7. října
21. října
4. listopadu
18. listopadu

MAS Moravská cesta spolu s obcí
Bílá Lhota Vás srdečně zve na

Adventní slavnost do Bílé Lhoty

Kdy: 3. prosince od 15:00 hodin

Kde: Kulturní dům v Bílé Lhotě

- Wystoupení dětí MŠ a ZŠ Bílá Lhota
- Rozsvícené arboretum
- Mikulášská nadílka pro děti (v Arboretu)

Součástí programu bude jarmark s vánoční tematikou!
Těšit se můžete na bohaté občerstvení pro děti i dospělé.
Příjemný adventní čas Vám přeji pořadatelé!

Firma Radim Krestýn **LES-AGRO-KOMPLEX** Vás srdečně zve na prodejní akci

VÁNOČNÍ STRŮMKY NOVÉ ZÁMKY 2023

Nové Zámky u Litovle

areál bývalé Lichtensteinské hažantnice

od 5. do 22. prosince 2023

Út - Ne 9-17 Po zavřeno

Připraven pro Vás bude:

- tradiční velký výběr oblíbených druhů vánočních stromků, pěstovaných na plantážích v ČR
- prodej doplňkového sortimentu: svíčky z včelího vosku, perníčky, jmelí ...
- stánek s horkou medovinou, medem a punčem

PRO DĚTI:

ZOO koutek se zvířátky

o víkendech:

sokolníci s dravými ptáky

Těšíme se na Vás!

Info: www.lesagrokomplex.cz

776 071 283

lesagrokomplex

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMKU

Vánoční atmosféru podpoří živá hudba
a vystoupení od těch nejmenších
Stánky s punčem, grogem a dalšími nápoji..
a něco na zub

17:00

Náves Řimice

9.12 2023

80 LET SDH HRABÍ

U příležitosti oslav 80 let založení SDH Hrabí se v sobotu 2. září 2023 uskutečnila v Hrabí „Hasičská slavnost“. Oslavy začaly ve 13.00 hod. námětovým cvičením, kterého se zúčastnily: SDH Hrabí, SDH Řimice a SDH Hradečná. Poté následoval slavnostní nástup a průvod k pomníku padlých občanů v 1. a 2. světové válce, kde pronesl proslov starosta SDH p. Jan Hošek. Po zaznění státní hymny a položení věnce k pomníku padlých jsme minutou ticha uctili památku padlých občanů v 1. a 2. světové válce, zakládajících členů SDH Hrabí a také všech členů SDH, kteří se tohoto dne nedožili. Poté se průvod vydal zpět k místní klubovně, kde starostka KSH Olomouckého kraje p. Švubová předala oceně-

ní a vyznamenání členům SDH, poděkovala za odvedenou práci a do dalších let popřála hodně zdraví. Za krásného slunečného počasí si bylo možno na nástěnkách prohlédnout fotografie od založení SDH Hrabí až do současnosti. Po celou dobu bylo připraveno bohaté občerstvení a večer následoval letní karneval se skupinou Trigon. Účastníci mohli také vyhrát hodnotné věci, které sponzoři darovali do bohaté tomboly. Touto cestou jim patří velký dík za poskytnuté ceny. Závěrem bych chtěl poděkovat všem zúčastněným sborům, že si udělaly čas a přijely. Také všem, kteří se podíleli na přípravách těchto oslav i Vám všem, kteří jste se zúčastnili.

Hošek Jan, starosta SDH Hrabí

HISTORIE SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ HRABÍ

Sbor dobrovolných hasičů v Hrabí byl založen na sklonku roku 1943. Ustavující valná hromada se konala 29. 3. 1944 v hostinci u Vysoudilů. Historicky prvním starostou sboru byl zvolen Josef Vysoudil, který byl zároveň starostou obce Hrabí. V roce 1951 zakoupil sbor za příspěví MNV svoji první motorovou stříkačku PS-6 která byla slavnostně předána na hasičské slavnosti za účasti všech okolních sborů. V roce 1953 byla zbudována nová zbrojnice a kancelář MNV na popisném čísle 7. Dne 6. 9. 1955 postihla obec Hrabí a okolí neobvyklá průtrž mračen. Rybník vystoupil z břehů a záplavou bylo postiženo několik obyvatel obce. Členové hasičského sboru se podíleli na likvidaci škod způsobené tímto živlem. Taktéž se zúčastnili hašení požáru 6. 10. 1958, kdy blesk udeřil do stohu slámy místního zemědělského družstva. Každoročně se v obci konalo několik prověřovacích cvičení. V roce 1968 byla dosluhující stříkačka PS-6 nahrazena strojem PS-8. Finanční prostředky sboru byly získávány ze společenských akcí (zahradní slavnosti, hodové zábavy, hasičské plesy a představení ochotnického divadla).

V 70 letech byla činnost sboru kromě hasičských soutěží soustředěna také na zvelebování obce. V roce 1973–1975 to byla úprava rybníka do dnešní podoby a v roce 1975 bylo vybudováno hřiště na malou kopanou. Na těchto akcích se podíleli spolu s hasiči také místní obyvatelé. 80.–90. léta znamenala stagnaci ve

fungování hasičského sboru a ten se zabýval převážně jen pořádáním kulturních akcí (taneční zábavy v Bílé Lhotě, turnaj v malé kopané). Od roku 2000 se úroveň činnosti sboru podstatně zvýšila. Jednotka se pravidelně účastní soutěží v požárním sportu a okrskových námětových cvičení. Pořádají se tradiční společenské, kulturní a sportovní akce) slet čarodějnic, dětský den, kácení máje a turnaj ve stolním tenise).

Od roku 2008 se započalo s rozsáhlou rekonstrukcí obecní budovy, která trvala až do roku 2014 (nově se vybudovaly nové podlahy, záchody, kuchyňka a před budovou nový taneční parket).

V roce 2010 byl sboru přidělen od OSH Olomouc starší stroj PS-12 a přívěsný vozík. V tomto roce byl také z vlastních zdrojů zakoupen soutěžní stroj PS-18 pro družstvo mladých hasičů. Jejich dosavadním nejlepším úspěchem je 12. místo v okresním kole požárního sportu, které se konalo v roce 2009 v Šumvaldě.

Dne 10. června 2013 postihla obec opět blesková povodeň. Splavená zemina z okolních polí zanesla sklepy, dvory a studny občanů. Na čištění a likvidaci škod se podíleli nejen místní hasiči, ale také hasičské sbory z okolních obcí.

V srpnu 2013 se uskutečnila „Hasičská slavnost“ u příležitosti oslav 70. výročí založení sboru.

Náš sbor má k 1. 9. 2023 celkem 23 členů.

FORGÁČOVÉ, PÁNI NA BÍLÉ LHOTĚ – 1. díl

Petr Karel svobodný pán **Forgáč** z Forgáče, Gymeše, Haliče a Valče a jeho pravnuk baron **Michael Forgáč** z Forgáče, svého času majitelé velkostatku Bílá Lhota, pocházeli z vedlejší baronské větve slavného uherského hraběcího rodu Forgáčů (Forgáchů). V písemných pramenech se jejich jména též objevují ve tvarech Forgách, Forgacz, Forgatsch. Staří rodopisci tvrdí, že dějiny rodu sahají až do prvopočátků Uherského království, téměř k Velkomoravské říši. Je pravdou, že tento rod je starobylý, neboť jeho příslušníci vystupují z temnoty dějin poprvé již ve 12. století. Na Moravu a do Čech doputovali o čtyři století později.

Jednalo se o cizince, kteří nemohli být v českých zemích zařazeni mezi „zemskou šlechtu“, neboť neměli moravské obyvatelské právo a nabývání deskových statků v zemích Koruny české jim nebylo umožněno. Deskové statky tvořily významné nemovitosti – hrady, zámky, tvrze, panská sídla, města, vesnice, půda, velkostatky, mlýny, pily, rybníky aj., jejichž vlastnictví se zapisovalo do zemských desk. Šlechticové, kteří takový statek vlastnili, byli oprávněni, účastnit se zemských sněmů a ucházet se o zemské úřady, což bylo i snahou cizinců Forgáčů. Aby se mohli stát plnoprávními příslušníky zemské šlechty a byli jim, co se popsáných privilegií týká, rovni, museli získat středověkou obdobu šlechtického občanství udělením inkolátu.

Jelikož příslušníci rodu Forgáčů měli v úmyslu v Českém království a přidružených zemích získat oprávnění k zakupování svobodných statků a s tím pak i nabývání politických práv, bylo třeba, aby jednak splnili zvláštní závazek, že nemají žádné povinnosti vůči jinému pánu než českému králi, a jednak že slibují bez výjimky podřídit se českému právnímu řádu i českému panovníkovi jako svému jedinému pánu.

Forgáčové se na Moravě o splnění podmínek k přijetí mezi zemskou šlechtu ucházeli již ve druhé polovině 16. století, tedy v době předbělohorské, kdy o jeho udělení rozhodoval Moravský zemský sněm. Ve fondu Moravika v Národním archivu v Praze existují koncepty tzv. přímluvných listů k celkem 28 udělením moravského obyvatelského práva za roky 1561–1607. Jedním z nich je vzácně zachovaný přímluvný list panovníka Rudolfa II. Habsburského pro Šimona Forgáče již z roku 1581, který je jakousi panovníkovou žádostí, kterou se přimlouvá a žádá, aby tohoto cizince moravský sněm přijal jako obyvatele markrabství moravského. Šimon Forgáč žádal o udělení moravského inkolátu sedmdesát let před tím, než jeho příbuzní v Čechách. S jistou mírou opatrnosti tedy můžeme vyslovit domněnku, že Forgáčové se objevili na Moravě dříve, než jejich zájmy překročily moravsko-české hranice. Korespondence mezi Karlem ze Žerotína a Emerichem Forgáčem baronem z Gymeše tomu přisvědčuje, neboť dochované dopisy pocházejí z let 1596–1597 a z jejich obsahu vyplývá, že se baron Forgáč zdržoval na Moravě a že byl tedy jedním z prvních zástupců z rodu Forgáčů, který přišel do zemí Koruny české z Uher. Stavovské rukopisy uložené v Moravském zemském archivu v Brně též napovídají, jakou úlohu měl na Moravě již zmíněný Šimon Forgáč. Velel jízdním vojákům, které si již v roce 1595 najali moravští stavové, avšak jelikož jim nebyl zaplacen žold, zabavovali zboží na cestách moravským obchodníkům, kteří s ním putovali na trh do Uher. Samotní obchodníci však Forgáčovým vojákům nic nedlužili, dlužili jim moravští stavové, což však tehdy znamenalo, že za tyto dluhy mohli být obětmi pronásledování

všichni obyvatelé Moravy. Forgáčovi husaři toto pravidlo hojně praktikovali, neboť takové případy nebyly neobvyklé – jednalo se o nich mnohdy na sněmech, bohužel často se značným zpožděním, což prodlužovalo nejistotu obchodníků jezdících za obchodem. Ti si pak stavům stěžovali, že je jim za jejich dluhy zabavováno zboží jak na cestách, tak i v uherských městech. Nejvíce žalob pocházelo od kupců a handlířů z kraje uherskohradištského, když jim byl majetek zabavován jízdními vojáky uherských pánů Petra Révaye a Šimona Forgáče. K finančnímu vyrovnání došlo bohužel až po pěti letech, když na sněmu ve Znojmě v roce 1600 byli ustanoveni komisaři, kteří měli vojákům těchto pánů uhradit dlužný žold, aby moravským kupcům nevznikaly škody na majetku.

Jak vidno, Forgáčové nejprve působili na Moravě, ale další generace rodinných příslušníků pokoušeli existenci i v Čechách. K získání českého inkolátu již svolení žádného sněmu ani přímluv panovníka nepotřebovali, neboť o něj žádali až po bitvě na Bílé Hoře, kdy se systém udělení tohoto práva změnil – rozhodoval jen panovník. Z dochovaných záznamů čteme, že jim horlivý katolík Ferdinand III. Habsburský český inkolát udělil 29. 6. 1649 a o dva roky později 4. 3. 1651 český baronský titul. Forgáčové tak během několika desetiletí získali možnost kupovat statky na Moravě i v Čechách.

Bělohorské panství Petr a Michael z dynastie Forgáčovců vlastnili úhrnem 64 let. Dobu, v níž spravovali toto panství, lze přesně určit do let 1688–1720 a 1837–1869. To je období, v němž nás bude zajímat jejich rodokmen, to je pět generací žijících na Moravě v 17. až 19. století. Mezi roky 1688 až 1720 vlastnil panství Bílá Lhota baron **Petr** Karel svobodný pán **Forgáč** z Gymeše, Haliče a Valče (dále jen Petr Forgáč) a mezi léty 1837 až 1869 velkostatek spravoval jeho pravnuk baron **Michael** Johannes Wenceslus Freiherr **Forgatsch** von Forgatsch, tedy Michal Jan Václav svobodný pán Forgáč z Forgáče (dále jen Michael Forgáč).

Z uvedených letopočtů je zřejmé, že vlastnictví Bílé Lhoty rodem Forgáčů nebylo nepřetržité. V mezidobí 1720–1837 trvajícím více jak jedno století se na bělohorském panství vystřídala celá řada dalších moravských šlechticů Makvart Hochberg von Hengersdorf, Jan Maxmilián Žižka, generálmajor Rudolf baron Pugnetti, Kateřina sv. paní Braida z Ostašova, Josef Antonín Sláma von Freyenstein a Jan Albert Spiel von Ostheim.

Rodokmen

Uspořádat rodokmen celého bohatě rozvětveného rodu Forgáčů od 12. století se nepodařilo ani občanskému sdružení FORGACH de GYMES se sídlem na Slovensku, jehož hlavním posláním je péče o dějiny rodu Forgáčů. Pro potřeby tohoto příspěvku by takové úsilí postrádalo smysl – jedná o prastarý šlechtický rod, jehož potomstvo a příbuzenstvo čítá stovky jedinců. Zpracování rodokmenu Forgáčů, kteří se zdržovali v Čechách a na Moravě teprve čeká na svoji příležitost. Archiválii je k tomu dostatek, a budiž to výzvou pro moravské historiky.

Celý přídomek tohoto rodu zní Forgáčové z Gymeše a Gács (maďarsky Forgách de Ghymes, Gács často i Forgács) a jsou propojeni s rozmachem rodu Hunt-Poznanovců, starého rodu zmiňovaného již k 10. století. Forgáčové tvoří jednu z jeho rodových linií, i on dospěl k několika vedlejším větvím. Z genealogického hlediska se na jednotlivé rodové linie rozvětvil

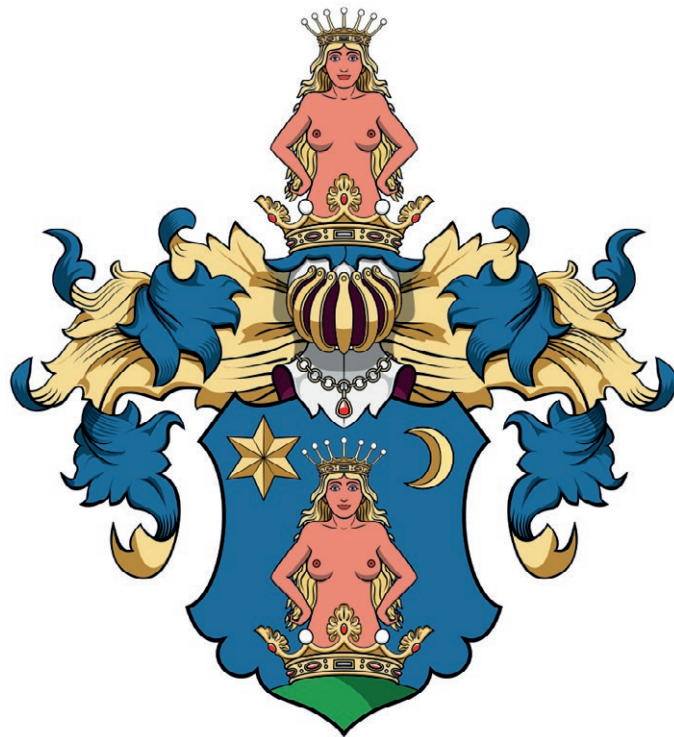
již v polovině 12. století. Jedna z nich se usadila nedaleko Nitry, kde založila mohutný hrad, podle něhož odvozovala svůj přídomek „z Gýmeše“ a je považována za ústřední linii a hrad Gymeš za hlavní sídlo. Forgáčové jej vlastnili několik století. Zvyšující se společenská prestiž rodu na dvorech uherských králů, dobré majetkové zázemí i biologický potenciál dále štěpil početné příbuzenstvo. Nejstarší linie zvaná Gýmešská, kterou založil **Petr VI. Forgách** v 17. století, zůstala na Slovensku, do jejích struktur patří i vedlejší větve „bělohotských Forgáčů“ Petra Karla a Michaela Jana. Další větve se vyčlenila v 16. století, a to Haličsko-gáčská a následovaly další: v 18. století vznikla linie Gambecká a v 19. století větve Sečianská, Nemšovská a Trenčiansko-čachtická, jejíž rodokmen je zpracován nejpodrobněji.

Výsledky prvotních snah badatelů o sestavení rodinné posloupnosti Forgáčů trpěly mezerami, které se podařilo doplnit až díky genealogům žijícím v 19. století. Rodokmen Forgáčů se dostal mezi veřejnost díky příspěvkům v Měsíčníku císařsko-královské heraldické společnosti Orel (Monatsblatt der Kais. Kön. Heraldischen Gesellschaft „Adler“) vydaného v létě a na podzim roku 1896. Neznámý čtenář těchto novin si podal inzerát, že hledá 16 předků Antonína Ignáce svobodného pána Forgáče zemřelého roku 1768 a jeho manželky Josefy Johany Zablatzky von Tuleschitz. Jednalo se o **prarodiče barona Michaela Forgáče**, jenž 32 let vlastnil velkostatek v Bílé Lhotě. Netrvalo dlouho a na inzerát odpověděl již v září 1896 baron „Dobřženský“ tč. z Chotěboře a později ještě Eduard von Fehrentheil und Gruppenberg. Těmito rodopisci byli konkrétně Jan Václav II. Dobřženský z Dobřenic, český šlechtic, politik a později poslanec Českého zemského sněmu, který byl považován za odborníka v genealogii české šlechty. K jeho erudovanosti přispívá, že vypracoval rodokmeny 1318 rodů. Ze svého obsáhlého archivního materiálu, který věnoval Zemskému archivu v Praze, poskytl v roce 1896 informace, jež rodinný strom Forgáčů významně doplnily. Druhý příspěvatel, který taktéž vyslyšel žádost na dohledání předků rodu, Eduard z Ferentheil a Gruppenbergu (1833–1900), pruský major a genealog rovněž svým dílem pomohl sestavit genealogický strom majitelů Bílé Lhoty a jejich nejbližších rodinných příslušníků několik generací nazpět.

Zůstaňme jen u pěti nejdůležitějších z nich, které měly spojitost s bělohotským panstvím. Představiteli **I. generace** tedy té, která poprvé vstoupila do dějin Bílé Lhoty, jsou **Petr Karel svobodný pán Forgač z Forgáče na Bílé Lhotě a Valči** (Peter Karl Freiherr Forgatsch von Forgatsch auf Weißöhlhütten und Waltsch) narozený 13. 6. 1661 v Ježově a jeho manželka – první **Anna Marie Forgač** z Mühlbachu (*3. 2. 1665 v kostele sv. Jakuba Staršího v Brně rodičům Janovi Vilhelmovi z Mühlbachu na Dukovanech), umírá 3. 11. 1706 v Bílé Lhotě, pohřbena v Moravičce; druhá Kateřina Kobylková z Kobylího a Krásných Louček (Schönwiesen). Z **II. generace** jmenujme Petrova syna Františka Antona Ignáce svobodného pána Forgáče z Forgáče narozeného 30. srpna 1694 ve Valči na Moravě, zde i zemřel 8. února 1768. S manželkami, z nichž je jako první uváděna Johana Josefa Zablatzká z Tulešic (*29. 12. 1717, pokřtěná v Týnském chrámu v Praze) a druhá Marie Anna Brabantská z Chobřan, zplodil 9 dětí. Jedním z nich byl syn Johann Baptist svobodný pán Forgač z Forgáče

(**III. generace**), komorník, moravskoslezský guberniální rada, krajský hejtman v Přerově (*20. 9. 1755 Valeč, †26. 8. 1835 Brno), jenž pojal za manželku 30. 6. 1788 Marii Annu rozenou svobodnou paní Kaltschmidt z Eisenbergu (*18. 5. 1765, †13. 1. 1852). K tomuto šlechtickému páru badatelé dohledali 14 dětí. Významným je pro nás nejmladší z jejich pěti synů – Michael Johanes Wenceslaus Freiherr Forgatsch von Forgatsch, zkráceně **Michael Forgač (IV. generace)**, druhý z rodu, který vlastnil panství Bílá Lhota. Narodil se v Hranicích na Moravě 26. 9. 1800 na čp. 41, dožil se věku 88 let a zemřel před Vánoce roku 1888 v Brně-městě. Odtud pocházela jeho manželka **Emilie Forgatsch** von Forgatsch Gräfin Vetter Herrin von der Lilie, tedy zkráceně Emilie Forgáčová. I když byla o 15 let mladší svého manžela nepřezila, neboť tato bělohotská šlechtična umírá 30. července 1885 v Doudlebách. Narodily se jim minimálně čtyři děti (**V. generace**) prvním synem jménem po otci byl Michael Vinzenz Rudolf Franz Josef Valentin (*22. 5. 1850, Znojmo čp. 236), první dcerou jménem po matce se stala Emilie (*22. 4. 1841 v Olomouci, †17. 1. 1922 v Mariboru, manželka Otakara z Bubny a Litic), Berta (*1842) a Štefan (*1834).

Antonín Hampl,
Správce Vesnického muzea Želechovice

Erb rodiny Forgáčů

Pozn.: Z kapacitních důvodů bělohotského zpravodaje byl obsah článku týkající se šlechtického rodu Forgáčů z Bílé Lhoty rozdělen na tři díly. Příště – Petr Karel svobodný pán Forgač z Forgáče a z Bílé Lhoty.